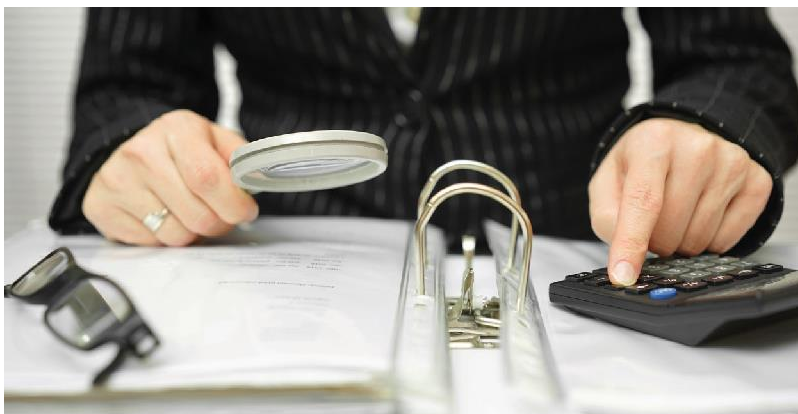

NAUDAS ATMAZGĀŠANAS APKAROŠANA: PAMATI

5. daļa: Nodokļu konsultācija

Nodokļu konsultācijas ir viens no visizplatītākajiem grāmatvežu sniegtajiem pakalpojumiem, tāpēc viņiem ir jābūt uzmanīgiem un jāapzinās dažādi veidi, kādos nodokļu pakalpojumi var būt neaizsargāti pret noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju. Nodokļu strukturēšanu varētu izmantot, lai slēptu noziedzīgi iegūtus līdzekļus vai izvairītos no nodokļu maksāšanas par likumīgiem ienākumiem. Grāmatveži, kas sniedz nodokļu konsultācijas, var uzzināt par klientiem, kuri vēlas sniegt nepatiesu informāciju par saviem patiesajiem ienākumiem vai aktīviem.

Kā noziedznieki izmanto nodokļu konsultācijas?

Struktūras, kas izveidotas likumīgiem nodokļu mazināšanas mērķiem, var arī nodrošināt aktīvu vai skaidras naudas apriti, kas var ietvert noziedzīgi iegūtus līdzekļus.

Noziedznieki var uzdoties par privātpersonām, kas meklē nodokļu konsultācijas, lai novietotu aktīvus nepieejamā vietā, un tādejādi izvairītos no turpmākām saistībām.

Legālais nodokļu samazināšanas uzdevums var pārvērsties par nelikumīgu izvairīšanos no nodokļu nomaksas. No izvairīšanās no nodokļu nomaksas gūtie ienākumi ir noziedzīgi, un tāpēc profesionāla grāmatveža iesaistīšanās ar šiem līdzekļiem varētu būt nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas nodarījums.

Nodokļu sistēma varētu tikt izmantota, lai leģitimizētu noziedzīgi iegūtus ienākumus, maksājot nodokļus par noziedzīgi gūtu peļņu, it kā tie būtu patiesi ienākumi.

Kā izskatās uz risku balstīta pieeja?

Sniedzot nodokļu konsultāciju pakalpojumus, profesionālam grāmatvedim ir jāņem vērā:

- Kāds ir nodokļu plānošanas komerciālais, ģimenes vai personīgais pamatojums?
- Kas iegūs labumu?
- Vai klientam ir bijuši pārkāpumi nodokļu vēsturē, vai arī bijušas nodokļu iestādes izmeklējumi pret viņu par krāpšanu?
- Vai nodokļu plānošanas iespējamie veiksmīgie iznākumi ir atkarīgi no īpatnējas nodokļu likuma interpretācijas, kas rada risku, ka to uzskatīs par izvairīšanos no nodokļu nomaksas?
- Vai nodokļu pakalpojumos tiks iesaistītas jurisdikcijas, kuras tiek uzskatītas par augstu naudas atmazgāšanas risku – FATF publicē šādu valstu sarakstu.
- Vai nodokļu pakalpojumi ietvers sarežģītu struktūru izveidi, kas var apgrūtināt faktisko īpašnieku noteikšanu?

Brīvprātīgās nodokļu atbilstības programmas (dažkārt sauktas par “nodokļu amnestijām”) rada unikālas bažas par naudas atmazgāšanu. Grāmatvežiem, kas nodarbojas ar to saistītu pakalpojumu sniegšanu, jāapsver [FATF dokuments](#) [Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas apkarošanas politikas brīvprātīgo nodokļu atbilstības programmas](#) labākā prakse.

Gadījuma izpēte par izvairīšanos no nodokļu maksāšanas

Grāmatvedis nodarbojas ar nodokļu atbilstības uzdevumu pie ilggadēja klienta, kas ir turīga privātpersona. Grāmatvedis lūdz klientam sīkāku informāciju par dažiem ienākumiem, kas radušies no jauna ieguldījuma. Klients nodod sava investīciju konsultanta kontaktus grāmatvedim.

Sazinoties ar konsultantu, viņa saka: "Man ir informācija, ko varu jums nosūtīt, vai jūs arī gribējāt informāciju par Šveices bankas kontiem?" Šī ir pirmā reize, kad grāmatvedis dzird par šiem kontiem, un ienākumi no tiem nekad nav tikuši atspoguļoti nodokļu deklarācijās, kuras grāmatvedis ir sagatavojis klientam. Grāmatvedis jautā konsultantam, vai tie ir jauni konti – viņa atbild: "Nē, viņam tie ir bijuši jau sen, viņš atvēra kontus, kad viņa tēvs nomira aptuveni pirms 10 gadiem un viņš saņēma ienākumus no Itālijas īpašuma."

Grāmatvedis pajautāja klientam par Šveices kontu esamību, kurš atbildēja, ka nav domājis, ka viņam būtu jāiekļauj ienākumi no tiem. Jebkurā gadījumā viņš uzskatīja, ka vislabāk ir neļaut nodokļu administrācijai redzēt šos ienākumus, lai nenāktos maksāt nodokļus vai nodevas saistībā ar mantojumu.

Grāmatvedis klientam paskaidroja, ka šī situācija ir jālabo – gan par nepietiekami deklarētiem ienākumiem, gan par mantojuma ienākumiem. Klients sacīja, ka tiks galā ar šo situāciju, taču vairākus mēnešus vēlāk nekas netika izdarīts, neskatoties uz grāmatveža pieprasījumu un nodokļu deklarācijā, kuru sagatavoja grāmatvedis netika iekļauti ienākumi no Šveices.

Grāmatvedis konstatē, ka vairs nevar apkalpot klientu, jo tad grāmatvedis apzināti palīdzētu klientam izvairīties no nodokļu nomaksas. Grāmatvedis vietējam finanšu izlūkošanas dienestam iesniedza aizdomīga darījuma ziņojumu (SAR).

Galvenie sarkanie karogi

- Klienta vai citu viņa konsultantu ieteikums, ka daži būtiski fakti tiek slēpti no nodokļu institūcijām, vai ieteikums, ka tiek sniegta neprecīza vai maldinoša informācija.
- Nepamatota vienošanās slepenība, kas pārsniedz parasto konfidencialitātes līmeni vai neparastas līguma vienošanās.
- Ir neskaidri iesaistīto aktīvu vai juridisko personu faktiskie īpašnieki.
- Saītes ar politiski nozīmīgām personām.
- Nelabvēlīga plašsaziņas mediju informācija attiecībā uz klientu vai viņa partneriem.

Gadījuma izpēte par nodokļu strukturēšanu

Jurists ar kuru grāmatvedis ir ticis pāris reizes iepazīstina ar Ksvjē kungu. Jurists saka, ka Ksvjē kungs ir veiksmīgs uzņēmējs no Dienvidamerikas, kurš vēlas saņemt padomu par savu aktīvu strukturēšanu, pirms viņš kļūst par nodokļu rezidentu grāmatveža jurisdikcijā.

Grāmatvedis tiekas ar Ksvjē kungu un jautā par viņa pieredzi un finansiālajiem panākumiem. Ksvjē kunga atbilde ir ļoti neskaidra un viņš saka, ka lielākā daļa naudas ir no dažiem veiksmīgiem darījumiem, kurus ieteica viņa brālis un kas ietvēra preču starpniecību.

Ksvjē kungs saka, ka ir ļoti svarīgi, lai izveidotā struktūra būtu privāta un lai neviens nevarētu izsekot, ka viņš ir aktīvu īpašnieks, jo īpaši savā pašreizējā mītnes valstī, kur viņa brāļa bijušais biznesa partneris mēģina radīt nepatikšanas, apgalvojot kaut kādās mulķības par piespiedu darbu raktuvēs. Ksvjē kungs arī saka, ka darbs ir ļoti steidzams, jo viņam tiek izskatīts vīzas pieteikums.

Ņemot vērā informācijas trūkumu, ko Ksvjē kungs bija gatavs sniegt par ienākuma avotu, viņa uzstājīgo slepenību un spiedienu sasteigt pakalpojuma sniegšanu, grāmatvedis nolēma, ka, apkalpojot klientu, pastāv nepieļaujams naudas atmazgāšanas risks.

Grāmatvedis vietējam finanšu izlūkošanas dienestam iesniedza aizdomīga darījuma ziņojumu (SAR).

* Piezīme: nosaukumi un jurisdikcijas ir mainītas, lai saglabātu konfidencialitāti.

Kad atteikties?

- Ja ir skaidrs, ka klients plāno izvairīties no nodokļu nomaksas, melot vai maldināt nodokļu iestādes. Profesionāliem grāmatvežiem ir jāievēro visi attiecīgie likumi un noteikumi, un tie nedrīkst būt saistīti ar maldinošu informāciju.
- Ja jūs uztraucaties, ka klients izmanto nodokļu mazināšanas shēmas, kā aizsegu savam patiesam nodomam, lai izlaist noziedzīgi iegūtus līdzekļus cauri korporatīvai vai citai struktūrai.

Ziņojuma par aizdomīgiem darījumiem iesniegšana ("SAR")

Ja jums rodas aizdomas, ka klients ir izvairījies no nodokļu nomaksas vai var turēt noziedzīgi iegūtus līdzekļus, iespējams, vēlēšities ziņot par savām aizdomām vietējam finanšu izlūkošanas dienestam. Dažās jurisdikcijās profesionāliem grāmatvežiem tas ir juridisks pienākums.

PAPILDUS PALĪDŽĪBA

Vispārīgus norādījumus skatiet FATF [Norādes par uz risku balstītu pieeju grāmatvedības profesijai](#). Lai iegūtu detalizētu vietējo informāciju, tostarp piemērojamās normatīvās prasības, sazinieties ar savu profesionālo grāmatvedības organizāciju.

529 Fifth Avenue, New York 10017
www.ifac.org | +1 (212) 286-9344 | @ifac | company/ifac

www.icaew.com
@icaew | company/icaew

Šī *Naudas atmazgāšanas apkarošana: pamati 5. daļa: Nodokļu konsultācija*, kuru 2021. gada februārī angļu valodā izdevusi International Federation of Accountants, tulkojumu latviešu valodā 2023. gada janvārī ir veikusi Latvijas Republikas Grāmatvežu asociācija, un tas tiek izmantots ar IFAC atļauju. Visu IFAC publikāciju apstiprinātais teksts ir IFAC publicētais teksts angļu valodā. IFAC neuzņemas atbildību par tulkojuma precizitāti un pilnīgumu vai par darbībām, kas var rasties tā rezultātā.

Naudas atmazgāšanas apkarošana: pamati 5. daļa: Nodokļu konsultācija teksts angļu valodā © 2021 IFAC. Visas tiesības aizsargātas.

Naudas atmazgāšanas apkarošana: pamati 5. daļa: Nodokļu konsultācija teksts latviešu valodā © 2023 IFAC. Visas tiesības aizsargātas.

Oriģinālais nosaukums: Anti-Money Laundering, The Basics: Installment 5 – Tax Advice

Sazinieties ar Permissions@ifac.org, lai saņemtu atļauju reproducēt, uzglabāt, pārsūtīt vai izmantot līdzīgā veidā šo dokumentu.